

Міністерство освіти і науки України
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів
Аграрний університет (UR) (м. Краків, Польща)
Варшавський університет природничих наук (SGGW) (Польща)
Університет прикладних наук в Тарнові (Польща)
Академія прикладних наук в Познані (Польща)
Університет Південної Богемії в Чеських Будейовіцах (Чеська республіка)
Університет Данубіус (Словацька Республіка)
Відкритий університет XXI століття (США)
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Вінницький національний аграрний університет
Поліський національний університет
Полтавський державний аграрний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Білоцерківський національний аграрний університет
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Хмельницький національний університет
Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського
господарства Карпатського регіону НААН
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЕКОНОМІКА, БІЗНЕС ТА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародної науково-практичної конференції

15 квітня 2026 року

Кам'янець-Подільський – 2026

Рекомендовано до опублікування вченою радою Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (протокол № 6 від 30 квітня 2026 року)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

СВИНОУС Іван Вікторович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Білоцерківського національного аграрного університету

РУДИК Володимир Касянович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Андрій ЗЕЛЕНСЬКИЙ, канд. екон. наук, доцент, в.о. ректора ЗВО «ПДУ»; **Ірина ЯСІНЕЦЬКА**, д-р екон. наук, проректор з наукової роботи ЗВО «ПДУ»; **Олександр СЕМЕНОВ**, канд. техн. наук, доцент, проректор з навчальної роботи ЗВО «ПДУ»; **Наталія КОРЖЕНІВСЬКА**, в. о. директора навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів, д-р екон. наук, професор ЗВО «ПДУ»; **Лариса ЗАГНІТКО**, канд. екон. наук, доцент, завідувач науково-дослідної частини ЗВО «ПДУ»; **Paulina KOLISNICHENKO**, PhD of Economic Sciences, Associate Professor, Vice Rector for International Cooperation, WSHIU Akademia Nauk Stosowanych, Poland; **Anurag HAZARIKA**, Dean and Assoc. Professor of the faculty of Business Administration and Management, 21st Century Open University, USA and Senior Faculty Member and Academic Advisor of Global Interfaith University, USA; **Joanna RAKOWSKA**, Associate Professor, Head of the Department of Development Policy and Marketing Institute of Economics and Finance Warsaw University of Life Sciences, Poland; **Юлія ГАЙБУРА**, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем ЗВО «ПДУ»; **Марина ЗАХОДИМ**, д-р екон. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЗВО «ПДУ»; **Інна ЦВІГУН**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу ЗВО «ПДУ»; **Ольга ЧАЙКОВСЬКА**, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки та комунікації ЗВО «ПДУ»; **Алла ЧИКУРКОВА**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування ЗВО «ПДУ».

С 83 Стратегії сталого розвитку: економіка, бізнес та ефективне управління: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 15 квітня 2026 року. Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2026. 1010 с. (Конференція зареєстрована в Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»: посвідчення № 328 від 02 березня 2026 року).

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії сталого розвитку: економіка, бізнес та ефективне управління» (15 квітня 2026 р.)

Збірник містить наукові доповіді з питань актуальних проблем управління та адміністрування, бухгалтерського обліку, аудиту й оподаткування в контексті сталого розвитку, стратегічних орієнтирів інноваційного розвитку економіки, підприємництва та торгівлі, забезпечення сталого розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації, цифрового розвитку, компетентнісного підходу у формуванні майбутніх фахівців та докторів філософії, педагогічних технологій і практики, правового регулювання економічних відносин в умовах трансформаційних змін.

УДК 330.34.014:338.24:005.21:334

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

© ЗВО «ПДУ», 2026

Тетяна КОВАЛЬСЬКА,
здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»
Науковий керівник:
асистент кафедри
економіки та публічного управління **Олена ПОНОЧОВНА**
Заклад вищої освіти «Полтавський державний аграрний університет»,
м. Полтава

РОЛЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Банківська система є одним із найважливіших інститутів ринкової економіки, що акумулює тимчасово вільні грошові кошти та спрямовує їх на фінансування інвестиційних потреб підприємств, домогосподарств і держави. В умовах сьогодення, коли Україна веде збройну боротьбу проти повномасштабного вторгнення Російської Федерації, роль банківського сектору набуває принципово нового виміру – він стає ключовим механізмом не лише поточної фінансової стабільності, а й довгострокового сталого розвитку країни. Термін «сталий розвиток» як офіційний відповідник англійського «sustainable development» передбачає забезпечення умов збалансованого функціонування соціальної, економічної та екологічної складових суспільства – і саме банківська система здатна поєднати всі три виміри через механізми фінансування, кредитування та управління ризиками [1].

Реакція вітчизняного банківського сектору на виклики воєнного стану виявилася значно стійкішою, ніж очікувалося. Національний банк України вдався до рішучих антикризових заходів у сфері монетарної політики, що дозволило обмежити відтік депозитів, знизити тиск на курс гривні та стримати інфляційні ризики. Послідовна монетарна політика забезпечила суттєве сповільнення інфляції вже протягом 2023 року. Позитивним сигналом стало і відновлення кредитування: у 2024 році чистий кредитний портфель бізнесу в гривні зріс, що свідчить про реальне пожвавлення ділової активності [2]. Проведена НБУ оцінка стійкості підтвердила достатній рівень капіталізації банків і наявність суттєвого запасу міцності системи в цілому.

Паралельно з вирішенням поточних стабілізаційних завдань банківська система активно долучається до реалізації концепції сталого фінансування. Загальновизнаним інструментом у цій сфері є підхід ESG (Environmental, Social, Governance), що інтегрує екологічні, соціальні та управлінські критерії в стратегію фінансових установ. НБУ ще у 2021 році презентував Політику щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року, яка передбачала імплементацію ESG-факторів у корпоративне управління банків, інтеграцію управління екологічними та соціальними ризиками в систему ризик-менеджменту, а також обов'язкове розкриття інформації про сталість діяльності фінансових установ [3]. Таким чином, регулятор заклав нормативне підґрунтя для трансформації банківського сектору задовго до того, як ця тема стала мейнстримом навіть у розвинутих економіках.

На практиці окремі вітчизняні банки вже зробили помітні кроки у напрямі зеленого банкінгу. Вагомим сигналом консолідації галузі стало утворення у 2024 році ESG-підкомітету при Незалежній асоціації банків України (НАБУ), який об'єднав представників переважної більшості великих банків країни. Показово й те, що провідні банки підписали меморандум про спільне фінансування відновлення енергетичного сектору – найбільш постраждалої від бойових дій критичної інфраструктури [4].

Разом із тим розвиток банківського бізнесу на засадах сталості в Україні стикається з низкою системних перешкод. По-перше, відсутня затверджена на рівні законодавства таксономія «зеленої» економічної діяльності, без якої неможливо чітко відмежувати зелені фінансові продукти від звичайних. По-друге, зберігається дефіцит кваліфікованих ESG-фахівців у банківській сфері. По-третє, частина корпоративних клієнтів ще не усвідомила практичних переваг відповідального ведення бізнесу. Нарешті, механізми зеленого інвестування потребують адаптації до специфіки вітчизняної економіки та її воєнних реалій. Вирішення зазначених проблем виходить за межі компетенції лише Національного банку й потребує загальнонаціонального порядку денного, затвердженого Урядом.

Перспективним кроком на шляху до системних змін стало підписання у лютому 2025 року Меморандуму між НАБУ та Офісом зеленого переходу при Міністерстві економіки України. Документ спрямований на запровадження Таксономії ЄС у вітчизняну практику, що, за прогнозами фахівців, підвищить рівень довіри міжнародних інвесторів і прискорить інтеграцію України в глобальну систему сталого фінансування. Банки отримають нові інструменти залучення міжнародного капіталу на зелені проекти, а підприємства – доступ до екологічно орієнтованих кредитів і грантів. Водночас Світовий банк за підтримки НБУ готовий реалізовувати освітні програми для розвитку ESG-компетенцій у банківському персоналі [4].

Банківська система України відіграє багатовимірну роль у забезпеченні сталого розвитку країни: вона гарантує макрофінансову стабілізацію через виважену монетарну політику, підтримує реальний сектор через кредитування, фінансує зелені та енергоефективні проекти і поступово імплементує міжнародні ESG-стандарти. Попри виклики воєнного стану, банківський сектор демонструє готовність стати рушійною силою повоєнної відбудови та зеленого переходу. Реалізація цього потенціалу вимагає скоординованих зусиль банків, НБУ, Уряду та міжнародних фінансових організацій у розбудові відповідної нормативно-правової бази й практичних інструментів фінансування сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Коваленко В. В. Вплив банківського кредитування на підтримку сталого розвитку країни в умовах воєнного стану. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2024. № 318–319. С. 47–57. DOI: 10.32680/2409-9260-2024-5-6-318-319-47-57
2. Національний банк України. Річний звіт 2024. Київ : НБУ, 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf
3. NBU Presents Sustainable Finance Development Policy 2025. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/natsionalniy-bank-prezentuvav-politiku-schodo-rozvitku-stalogo-finansuvannya-na-period-do-2025-roku>
4. Як впровадження концепції ESG у банківському секторі сприятиме сталому розвитку та економічному відновленню України. Економічна правда. 2024. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2024/11/01/721263/>